

יש דרך ליירט את הטרור הזה? מאת: אורי משגב, הארץ, 27.07.2018

שבוע ירוט עמוס עבר על כוחותינו. ביום שני נורו שני טילי "קלע דוד" לעבר רקטות ששוגרו משטח סוריה לכיוון ישראל. זו היתה, כפי שהטעימו במהדורות החדשות, "טבילת האש המבצעית הראשונה" של המערכת. היא הסתיימה בכישלון; הטיילים החטיאו. אבל רוב כלי התקשורת מיהרו לדברר מסר משונה ממערכת הביטחון: "המערכת הוכיחה את חשיבותה ויתרונה".

למחרת נורו שני טילי "פטריוט" לעבר מטוס סורי, שלקח פנייה רחבה מדי וחדר לישראל בדרכו להפיץ מעוזים של דאעש. הפעם פגעו הטיילים במטרה, והמטוס הופל. עבר עוד יום, ושתי רקטות גראד שנורו מדרום הגולן הסורי נחתו בכנרת, בלי שאוכנו או יורטו בדרכן. בדובר צה"ל הסבירו, שזה קרה עקב "אי ההרמטיות של מערכות ההגנה האוויריות".

קלע דוד הוא שם יצירתי. מחווה לסיפור התנ"כי האהוב על דוד הקטן שהכריע את גולית הענק באמצעות רוגטקה. אלא שדוד יידה חלוק נחל למצח של הפלשתי. עלות של טיל קלע דוד יחיד היא מיליון דולר. קצת יותר ממחיר של חלוק נחל ממוצע. במחיר הזה לא מגולמים כמובן משאבי הפיתוח ארוך השנים. ניסיון היירוט הכושל השבוע עלה לפיכך 2 מיליון דולר. מחיר של טיל פטריוט מוערך ב-3 מיליון דולר; הפלת המטוס הסורי התועה השבוע עלתה אפוא 6 מיליון דולר. אומדן המחיר של טיל החץ, שטרם נכנס לשימוש מבצעי, נע בין שניים לשלושה מיליון דולר.

הסכומים הללו מתקבלים במשיכת כתפיים, אף על פי שהם נעשים מפלצתיים כשמחשבים את העלות הריאלית של ההצטיידות במערכי היירוט. ברור, שאיום הטיילים על העורף הישראלי הוא הרה גורל, ופגיעה אפשרית בריכוזי אוכלוסייה או במוקדים אסטרטגיים אזרחיים וצבאיים עלולה להסב נזק אדיר. אבל בישראל ההתמגנות האינסופית מפני טילים נהפכה לאקסיומה, גזירה משמים. אסור להתווכח על עלויות המיליארדים שלה, ובעיקר אין לחפש חלופות לה. והלא יש חלופות: הרתעה ומאזן אימה, מהלכים מדיניים ואיזון אינטרסים בתחום הנשכח ההוא, נו, זה שאסור להעלות על דל השפתיים.

מה שמדהים אצלנו הוא, שההתמגנות וההצטיידות בטיילים אפילו לא נתפשות כרע הכרחי, אלא כמיתולוגיה הירוואית. השם השני של קלע דוד הוא "שרביט קסמים"; אחת מכתבות התדמית שליוו את היירוט הכושל השבוע זכתה לכותרת "זה כל הקסם". לא פלא, שבדיוק השבוע התבשרנו על תוספת של 15 מיליארד שקל לתקציב הביטחון לטובת "מיגון העורף והצטיידות בטיילי ירוט" – כחלק מתוכנית הצטיידות רב-שנתית חדשה בעלות של 30 מיליארד שקל.

אלה סכומים שהיו אמורים להוציא אנשים לרחובות. בתקציבים כאלה הרי אפשר להקל מאוד את מצוקת הדיור, הבריאות והחינוך. אך בעולם ההפוך שלנו התברר, שמדובר בכלל במרוץ על קרדיטים בין ראש הממשלה, שר הביטחון ושר האוצר: מי יכריז ראשון על תוכניות ההצטיידות. יומיים אחרי הפרסומים כבר הושק קמפיין בחירות מטעם שר האוצר ("כחלון. הביטחון שלך"). וכל זה בעבור מערכות, שלעולם יישארו "אי הרמטיות". היש דרך ליירט את הטרור הזה?

<https://www.haaretz.co.il/amp/opinions/.premium-1.6316246>